

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/129/2022
Identifikačné číslo spisu:	3117219352
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3117219352.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Aleny Svetlovskej a JUDr. Nory Halmovej v spore žalobkyne G. M., narodenej X. Y. XXXX, S., L. Q. XXXX/XX, zastúpenej Občianskym združením OPOS, Trenčianska Teplá, A. Hlinku 1084/24A, IČO: 51 147 688, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpenej advokátskou kanceláriou AK JUDr. Marek Hic, s. r. o., Martin, P. O. Hviezdoslava 10625/23B, IČO: 36 865 036, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12C/41/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2021 sp. zn. 17Co/116/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 2. septembra 2020 č. k. 12C/41/2017-220 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 5 938,87 eur zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 0274648234 zo dňa 27. marca 2008 a určenia, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Zároveň uložil žalobkyni nahradiť trovy konania žalovanej v plnom rozsahu k rukám jej právneho zástupcu. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že dokazovaním nemal za sporné, že ide o spotrebiteľský vzťah vzhľadom na charakter strán sporu. Následne podrobil úverovú zmluvu prieskumu vo svetle § 4 ods. 2 písm. d), i) a k) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z. z.“) v platnom znení ku dňu podpísania zmluvy dňa 27. marca 2008, t. j. či obsahuje všetky obligatórne vyžadované náležitosti. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že podľa judikatúry EÚ, ktorá je pre súdy členských štátov záväzná, ako aj judikatúry NS SR, náležitosti podľa písm. d), i) a k) zákona č. 258/2001 Z. z. nie sú zákonnými náležitosťami podľa Smernice 208/48/ES, členské štáty ich nemôžu zavádzať do svojej vnútroštátnej úpravy a pokiaľ bez nich môže spotrebiteľ posúdiť rozsah svojho záväzku, nejde o okolnosť spôsobujúcu bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súd prvej inštancie

konštatoval, že v tejto veci išlo práve o takéto náležitosti, pričom ostatné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. úverová zmluva obsahovala, a to aj správnu výšku RPMN. Súd ďalej na námietky žalobkyne zdôraznil, že úver poskytla banka, ktorá nie je predávajúcim, u ktorého je možné uplatniť reklamáciu. Ak by žalobkyňa ako dlžník chcela podať sťažnosť, v úverovej zmluve je uvedená presná adresa veriteľa i s IČO, kde môže adresovať svoje sťažnosti. Napokon dodal, že pokiaľ úver nie je bezúročný a bezpoplatkový, nie je právny titul na vydanie bezdôvodného obohatenia. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 30. novembra 2021 sp. zn. 17Co/116/2020 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že súdna prax nebola pri aplikácii ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. donedávna jednotná. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. februára 2018, sp. zn. 3Cdo/146/2017 však prijalo záver, že uvedené ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky. Odvolací súd konštatoval, že pokiaľ ustanovenie zákona č. 258/2001 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. K ďalšej odvolacej námietke žalobkyne, že zmluva o úvere neobsahuje povinný údaj, a to priemernú hodnotu RPMN, uviedol, že povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o priemernej hodnote RPMN, ako obligatórnej náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, bola do zákona o spotrebiteľských úveroch vložená až novelou č. 568/2007 Z. z., účinnou od 1. januára 2008. Podľa prechodného ustanovenia § 8aa ods. 1 vznikla povinnosť uvádzať v úverovej zmluve údaj o priemernej hodnote RPMN až dňa 29. júna 2008. Odvolací súd preto dospel k záveru, že pokiaľ zmluva o úvere bola v danom prípade uzatvorená už dňa 27. marca 2008, bolo to v čase, keď neexistovala povinnosť uvádzať v úverovej zmluve údaj o priemernej hodnote RPMN pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Vo vzťahu k ďalšej námietke, že adresa predávajúceho na reklamáciu alebo sťažnosť nebola v zmluve o úvere uvedená, konštatoval, že zákonodarcu diferencoval v zákone č. 258/2001 Z. z. podobné obligatórne náležitosti na „adresu predávajúceho na reklamáciu alebo sťažnosť“ a „identifikačné údaje veriteľa“. V prejednávacom prípade bol žalobkyni poskytnutý bezúčelový úver bankou, a preto v zmluvnom vzťahu, a to ani medzi veriteľom a tretou osobou, tak nefiguroval „predávajúci“. V zmluve o úvere potom nemohla byť uvedená nijaká adresa predávajúceho na reklamáciu alebo sťažnosť. Odvolací súd dodal, že adresa predávajúceho na reklamáciu alebo sťažnosť by bola povinne vyžadovaná vtedy, ak by bol žalobkyni poskytnutý účelový úver na kúpu tovaru; vtedy by žalobkyňa mohla „tovar“ reklamovať, na čo by potrebovala poznať adresu „predávajúceho“. Uzavrel, že v prípade bezúčelového úveru ale nie je možné úver reklamovať. Za nedôvodnú považoval i námietku žalobkyne, podľa ktorej zmluva o úvere neobsahuje termín konečnej splatnosti a dobu trvania zmluvy. Poukázal na to, že zmluva o úvere tieto náležitosti spĺňa, keďže je v nej jasne vyjadrená splatnosť prvej splátky istiny (20. apríla 2008), počet splátok (120), periodicita a splatnosť splátok (mesačne, k 20. dňu v kalendárnom mesiaci) a konečná splatnosť úveru (20. marca 2018). Odvolací súd napokon ako bez právnej relevancie vyhodnotil i poslednú námietku žalobkyne, že súd prvej inštancie neaplikoval zákon č. 258/2001 Z. z., ale zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), keď z prvoinštančného rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie aplikoval zákon č. 258/2010 Z. z. platný a účinný ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP.

3.1. Namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý sa nezaoberal predbežnou právnou otázkou absencie namietanej náležitosti Zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z. Odvolací súd mal prvoinštančné rozhodnutie zrušiť pre jeho arbitrárnosť, avšak tento iba

doplnil jeho odôvodnenie a rozhodnutie potvrdil, čím bolo upreté právo žalobkyne na spravodlivý proces. Dovolateľka ďalej namietala, že odvolací súd nenariadil pojednávanie tak, ako mu to vyplývalo z ustanovenia § 385 ods. 1 CSP za účelom doplnenia dokazovania, ktoré nevykonali súdy prvej inštancie. Tiež poznamenala, že súdy jej ako spotrebiteľke neposkytli náležitú ochranu, ktorá vyplýva zo zákonnej úpravy. Poukázala na to, že pri rozhodovaní je nutné prijať výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší.

3.2. V súvislosti s ustanovením § 421 ods. 1 CSP dovolateľka konštatovala, že súdy dospeli k nesprávnemu právnomu záveru, že zmluva o úvere uzatvorená so žalovanou obsahuje všetky podstatné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. Ďalej konkretizovala, že odvolací súd nesprávne posúdil otázku, či absencia náležitostí zmluvy uvedených v § 4 ods. 2 písm. d) a k) zákona č. 258/2001 Z. z. má za následok bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru. Mala za to, že táto otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu dosiaľ vyriešená v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Vo vzťahu k uvedenému dôvodila, že predmetná zmluva neobsahuje náležitosť vyžadovanú v § 4 ods. 2 písm. d) v tom čase platného zákona č. 258/2001 Z. z., podľa ktorého zmluva musí obsahovať adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Zároveň konštatovala, že v spornej zmluve absentuje aj zákonná náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. k) zákona č. 258/2001 Z. z., t. j. priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver. S ohľadom na prechodné ustanovenie § 8aa ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. poznamenala, že žalovaná mala do dvoch mesiacov po 29. apríli 2008 dodatkom doplniť údaj daný zákonodarcom.

3.3. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP odôvodňovala rozdielnou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu (rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/128/2016 a 3Cdo/146/2017) v otázke (absentujúcej) obligatórnej náležitosti zmluvy o úvere podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. Poukázala na to, že v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/128/2016 sa najvyšší súd stotožnil so záverom odvolacieho súdu, že primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je napriek odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa. Na druhej strane v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/146/2017 dovolací súd konštatoval, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Dovolateľka v tejto súvislosti poukázala na historický a teleologický výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. a podotkla, že až s účinnosťou od 1. mája 2018 došlo k zmene zákonného predpisu, z ktorej možno preukázať, že vnútorné členenie splátok už nie je zákonnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Priklonila sa k záverom obsiahnutým v skoršom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/128/2016 a uviedla, že pokiaľ dovolací súd v uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 dôvodil eurokonformným výkladom, tak limity tohto výkladu spočívajú okrem iného v tom, že nesmú byť porušené všeobecné právne zásady, najmä zásada právnej istoty, a preto nesprávna transpozícia smernice nemôže byť odstraňovaná výkladom contra legem.

3.4. Na základe uvedeného dovolateľka navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§

35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je síce procesne prípustné, ale nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala (i) nedostatočné odôvodnenie prvoinštančného rozhodnutia a neodstránenie tejto vady odvolacím súdom, (ii) porušenie ustanovenia § 181 ods. 2 CSP, (iii) nenariadenie pojednávania odvolacím súdom a (iv) neposkytnutie náležitej ochrany dovolateľke ako spotrebiteľke.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho

rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

16. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súd prvej inštancie (prípadne odvolací súd) svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán sporu a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu sa vyporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Ich myšlienkové postupy sú v odôvodnení dostatočne vysvetlené nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali, keď nevyhoveli žalobe žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5 938,87 eur zo zmluvy o revolvingovom úvere a určenie, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov.

16.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval, že vzhľadom na charakter strán sporu ide v danej veci o spotrebiteľský vzťah. Ďalej náležite zdôvodnil potrebu aplikácie ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) o ochrane spotrebiteľa ako aj ďalších ustanovení OZ a zákona č. 258/2001 Z. z. ako lex specialis, ktorý má podľa § 52 ods. 2 OZ prednosť pred ustanoveniami Obchodného zákonníka ako všeobecného zákona. Následne s poukazom na súdnu prax i právnu úpravu EÚ dospel k záveru, že žalobkyňou namietané okolnosti - absencia 3 náležitostí úverovej zmluvy - nespôsobujú bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru. Vzhľadom na obsah dovolacích námietok dovolateľky hodno zdôrazniť, že súd prvej inštancie explicitne vyslovil, že predmetný úver poskytla banka, ktorá v zmysle namietaného § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z. nie je predávajúcim, u ktorého je možné uplatniť reklamáciu. Dodal, že ak by žalobkyňa ako dlžník chcela podať sťažnosť, v úverovej zmluve je uvedená presná adresa veriteľa i s IČO, kde môže adresovať svoje

sťažnosti.

16.2. Odvolací súd v odôvodnení vo vzťahu k namietanej nesprávnej aplikácii § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. riadne vysvetlil, prečo sa priklonil k záverom vysloveným v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, v zmysle ktorých nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky. Zároveň poukázal na eurokonformný výklad ustanovenia, podľa ktorého predmetná norma neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. Odvolací súd ďalej dostatočne zdôvodnil, prečo absencia údaju o priemernej hodnote RPMN v danom prípade nemala za následok bezúčelnosť a bezpoplatkovosť úveru. Poukázal na ustanovenie § 8aa ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z., podľa ktorého vznikla povinnosť uvádzať v úverovej zmluve údaj o priemernej hodnote RPMN až dňa 29. júna 2008. Odvolací súd sa náležite vysporiadal aj s namietaným nedostatkom zmluvy o úvere podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z.z., keď zdôraznil, že v prejednávacom prípade bol žalobkyni poskytnutý bezúčelový úver bankou, a teda v zmluvnom vzťahu nefiguroval predávajúci. V zmluve o úvere potom nemohla byť uvedená nijaká adresa predávajúceho na reklamáciu alebo sťažnosť (pričom veriteľ úver nepredáva, lež poskytuje). Odvolací súd dodal, že adresa predávajúceho na reklamáciu alebo sťažnosť by bola povinne vyžadovaná vtedy, ak by bol žalobkyni poskytnutý účelový úver na kúpu tovaru; vtedy by žalobkyňa mohla tovar reklamovať, na čo by potrebovala poznať adresu predávajúceho. Uzavrel, že v prípade bezúčelového úveru však nie je možné úver reklamovať. Vo vzťahu k ďalšej námietke žalobkyne, že zmluva o úvere neobsahuje termín konečnej splatnosti a dobu trvania zmluvy, poukázal na údaje uvedené v zmluve, ktorá obsahovala vyjadrenie splatnosti prvej splátky istiny (20. apríla 2008), počet splátok (120), periodicitu a splatnosť splátok (mesačne, k 20. dňu v kalendárnom mesiaci) a konečnú splatnosť úveru (20. marca 2018). Napokon sa vyjadril aj k poslednej odvolacej námietke a konštatoval, že súd prvej inštancie aplikoval zákon č. 258/2010 Z.z. platný a účinný ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, pričom aj výslovne citoval relevantné ustanovenia tohto zákona.

16.3. Na základe uvedeného možno konštatovať, že tak súd prvej inštancie ako i odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo. Z uvedeného je zrejmé, z akých dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobkyňa sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú

(podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Neostáva preto nič iné, než konštatovať, že v prejednávanej veci boli z tohto pohľadu súdmi nižších inštancií splnené ústavnoprávne nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

18. Dovolateľka ďalej vytýkala súdu prvej inštancie, že neoboznámil strany sporu o sporných a nesporných skutočnostiach a o predbežnom právnom posúdení veci podľa § 181 ods. 2 CSP.

18.1. Dovolací súd po preskúmaní spisu dospel k záveru o neopodstatnenosti uvedenej námietky. Súd prvej inštancie výzvou z 11. mája 2020 (č. I. 196 spisu) vyzval žalobkyňu na späťvzatie žaloby podľa § 138 CSP ako zjavne nedôvodnej žaloby s odôvodnením, že sa stotožňuje s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ C-42/2015 zo 6. novembra 2016 Home Credit Slovakia a.s./Klára Biróová. Podľa názoru dovolacieho súdu je z obsahu uvedenej výzvy, ktorá bola doručená obom stranám sporu, celkom zrejmé, aký predbežný právny názor súd prvej inštancie zastával. Navyše, na pojednávaní konanom dňa 2. septembra 2020 konajúca sudkyňa uviedla, že v danej veci nie sú skutkové okolnosti sporné, nie je potrebné vykonávať žiadne ďalšie dôkazy, žaloba je na zamietnutie. Z uvedených skutočností nepochybne vyplýva, že v prejednávanom prípade bolo učinené ustanoveniu § 181 ods. 2 CSP zadosť.

18.2. Bez ohľadu na uvedené dovolací súd zdôrazňuje, že ani prípadné porušenie predmetného ustanovenia nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv, keďže opomenutie aplikácie § 181 ods. 2 CSP sa v zásade konvaliduje vydaním rozhodnutia vo veci samej súdom prvej inštancie, v ktorom rozhodnutí súd oznámi svoje názory a tým zhojí tento prípadný procesný nedostatok (pozri mutatis mutandis rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/17/2021, 7Cdo/130/2018, 4Cdo/142/2018, 3Cdo/9/2018, aj uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 16/2012, z ktorého vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa § 118 ods. 2 OSP, vyjadrí svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci; k tomu porovnaj aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/211/2013, 3Cdo/3/2016, 7Cdo/279/2021). Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že namietaným postupom súdu prvej inštancie nedošlo k založeniu vady podľa § 420 písm. f) CSP.

19. Dovolateľka ďalej namietala, že odvolací súd nenariadil pojednávanie v zmysle § 385 ods. 1 CSP.

19.1. K tomu dovolací súd v prvom rade uvádza, že ani Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ani judikatúra EŠLP netrvá na tom, aby sa civilné konania na každej inštancii/stupni prejednávali verejne, t. j. na ústnych pojednávaniach. Ak súd prvej inštancie rozhodoval na pojednávaní, odvolací súd v zásade pojednávanie nariadiť nemusí.

19.2. Realizácia procesného oprávnenia strany sporu (účastníka konania) byť prítomnou na pojednávaní neprichádza do úvahy vtedy, keď súd v súlade so zákonom koná a rozhoduje bez nariadenia pojednávania. Vo všeobecnosti platí, že okrem taxatívne vymedzených prípadov odvolací súd môže rozhodnúť bez nariadenia pojednávania s tým, že ide o možnosť, nie povinnosť rozhodovať bez pojednávania a zásadne je len na rozhodnutí príslušného senátu odvolacieho súdu, či túto možnosť využije. Odvolací súd však vždy môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné, čo je na úvahe odvolacieho senátu.

19.3. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

19.4. Nakoľko odvolací súd v posudzovanom prípade nezistil potrebu zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nezistil ani existenciu dôležitého verejného záujmu, a teda nešlo ani o jeden prípad zákonom vymenovaný, kedy by odvolací súd bol povinný obligatórne nariadiť pojednávanie, postupoval správne, keď pojednávanie nenariadil. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je dovolací súd toho názoru, že postup odvolacieho súdu bol zákonný. Odvolací súd, zohľadňujúc princíp procesnej ekonomie, v konaní postupoval v súlade s procesnými právnymi predpismi a žalobkyňu neznemožnil

uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov. Sporové strany boli pritom riadne upovedomené o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP). Neopodstatnená je preto námietka, že označeným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP.

20. Pokiaľ dovolateľka v podanom dovolaní argumentovala, že súdy jej ako spotrebiteľke neposkytli náležitú ochranu, s odôvodnením, že pri rozhodovaní je nutné prijať výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, z povahy týchto námietok je možné usúdiť, že žalobkyňa vyjadruje nespokojnosť s právnym posúdením veci.

20.1. K tomu dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

20.2. V tomto kontexte hodno zdôrazniť záver Ústavného súdu SR, podľa ktorého ani pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

21. Dovolací súd pre úplnosť uvádza, že v danom prípade obsah spisu nedáva podklad ani pre záver, že by súdy porušili zásadu rovnosti procesných strán. Súd prvej inštancie i odvolací súd vytvorili obom procesným stranám rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania a k vyjadreniam protistrany, pričom z obsahu spisu nevyplýva taký postup súdov, ktorý by nezohľadňoval čl. 6 Základných princípov CSP.

22. Vec prejednávajúci senát s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že procesný postup súdov, ktoré konali v zmysle ustanovení a zásad Civilného sporového poriadku, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Postup odvolacieho súdu (a rovnako i súdu prvej inštancie) neporušil kogentné procesné ustanovenia a napadnuté rozhodnutie sa nevymyká nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Nižšie súdy neporušili vo vzťahu k dovolateľke zaručené procesné práva spojené so súdnou ochranou práva.

23. Dovolací súd preto dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

24. Žalobkyňa ďalej vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP.

25. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Najvyšší súd nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP oprel prípustnosť dovolania dovolateľ. Situácia dovolateľa sa totiž môže v priebehu dovolacieho konania meniť. Napríklad ak dovolateľ tvrdí, že právna otázka ešte nebola na dovolacom súde riešená a medzičasom k jej vyriešeniu došlo. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny

substrát samotného dovolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predostretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia, 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

26. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka v danom prípade zákonu zodpovedajúcim spôsobom vymedzila právne otázky týkajúce sa interpretácie: 1/ ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z.z. v platnom znení ku dňu podpísania spornej zmluvy; 2/ ustanovenia § 4 ods. 2 písm. k) v spojitosti s ustanovením § 8aa ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z.; 3/ ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. Po konštatovaní prípustnosti dovolania pristúpil dovolací súd k meritórnemu dovolaciemu prieskumu a posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie, t. j. z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzených právnych otázkach.

27. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

28. Dovolateľka prostredníctvom prvej (1/) právnej otázky namietala absenciu náležitosti vyžadovanej ustanovením § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z. v spornej zmluve o úvere, s čím spájala bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

29. Podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.

30. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že z hľadiska sémantického zákon č. 258/2001 Z.z. rozlišuje subjekty predávajúci a veriteľ [pozri napr. § 3 ods. 1 alebo § 7 ods. 2 písm. a)]. Najvýraznejšie je to badať pri stanovení obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2), kde najprv pod písm. a) zákon vyžaduje identifikačné údaje veriteľa a následne pod písm. d) osobitne požaduje údaje (adresa na reklamáciu alebo sťažnosť) predávajúceho. Z hľadiska samotného zmyslu jednotlivých pojmov je zrejmé, že povinné uvedenie adresy predávajúceho na uplatnenie reklamácie alebo sťažnosti bude vyžadované najmä v prípadoch poskytnutia účelového úveru na kúpu tovaru, kedy veriteľ uzatvára s predávajúcim zmluvu o výhradnom poskytovaní úveru na kúpu svojho tovaru, pričom následne veriteľ uzatvára zmluvu o úvere s dlžníkom na kúpu konkrétneho tovaru od predávajúceho. Uvedené vyplýva aj z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. (ktorý je totožný z hľadiska predmetu i účelu s predchádzajúcim zákonom č. 258/2001 Z. z.) vyjadrujúcej úmysel zákonodarcu, v ktorej sa konštatuje, že „adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (najmä pri účelovom úvere na nákup tovaru alebo služby, pri ktorom predávajúci a veriteľ uzatvorili zmluvu o výlučnom poskytovaní spotrebiteľského úveru a na základe tejto zmluvy spotrebiteľ získal spotrebiteľský úver musí byť spotrebiteľovi zo zmluvy zrejmé, na akej adrese predávajúceho môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť)“. Napokon ani z pohľadu gramatického výkladu pojmu reklamácia, ktorý je tradične chápaný v spojitosti s výrobkami (tovarom) a službami, nemožno vyvodiť priliehavosť ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z. vo vzťahu k bezúčelovým úverom; ako je tomu v prejednávanej veci. Preto je podľa názoru dovolacieho súdu namieste záver, že v prípade zmluvy o bezúčelovom úvere je aplikácia predmetného ustanovenia v zásade vylúčená.

31. Keďže sa v danej veci odvolací súd nestotožnil s argumentáciou žalobkyne a dospel k záveru, že náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z. (adresa predávajúceho na reklamáciu alebo sťažnosť) nemusela byť pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v spornej zmluve o

úvere vyjadrená, vzhľadom na vyššie uvedené východiská jeho rozhodnutie spočíva v tejto časti na správnom posúdení veci.

32. V prípade druhej (2/) právnej otázky dovolateľka namietala absenciu údaj o priemernej hodnote RPMN v úverovej zmluve, ktorý nedostatok odvolací súd nesprávne posúdil.

33. Podľa § 4 ods. 2 písm. k) zákona č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2.

34. Podľa § 8aa ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere a formulár (§ 3 ods. 5) musí obsahovať prvýkrát priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov [§ 4 ods. 2 písm. k)] do dvoch mesiacov po jej zverejnení podľa § 7a ods. 2.

35. Podľa § 7a ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. ministerstvo, Národná banka Slovenska alebo nimi určená osoba zverejňujú informácie z údajov podľa odseku 1.

36. Odvolací súd v tejto súvislosti správne poukázal na to, že povinnosť uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o priemernej hodnote RPMN bola do zákona č. 258/2001 Z. z. vložená až novelou č. 568/2007 Z. z., účinnou od 1. januára 2008. Podľa vyššie citovaného prechodného ustanovenia § 8aa ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. povinnosť uvádzať v úverovej zmluve údaj o priemernej RPMN vznikla prvýkrát uplynutím dvoch mesiacov od prvého zverejnenia tejto hodnoty. Z webovej stránky Ministerstva financií SR vyplýva, že „Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2008“ boli zverejnené dňa 29. apríla 2008, a teda s poukazom na § 8aa ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. vznikla povinnosť uviesť v zmluve o úvere údaj o priemernej hodnote RPMN prvýkrát až dňa 29. júna 2008. V posudzovanej veci bola zmluva o úvere uzatvorená dňa 27. marca 2008, teda v čase, keď náležitosť spočívajúca v uvedení údaj o priemernej hodnote RPMN v úverovej zmluve nebola obligatórna pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Vzhľadom na to v posudzovanom prípade absencia náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. k) zákona č. 258/2001 Z. z. nemala za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Zároveň nebolo povinnosťou zmluvných strán uzavrieť dodatok k úverovej zmluve, nakoľko takéto zosúladenie skôr uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere s novým právnym stavom zákon nevyžadoval.

37. Keďže odvolací súd posúdil vec v súlade s vyššie uvedenými závermi, považoval dovolací súd dovolateľkou uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP aj v tejto časti za nedôvodný.

38. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP (právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne) dovolateľka namietala nesprávne právne posúdenie v (3/) otázke interpretácie náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravenej v ustanovení § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z., ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný. Vec prejednávajúci senát v tomto smere konštatuje, že vo vzťahu k uvedenej právnej otázke došlo v čase po podaní predmetného dovolania k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to prostredníctvom rozsudku veľkého senátu občianskoprávneho kolégia (ďalej len „veľký senát“) z 28. marca 2023 sp. zn. 1VCdo/4/2022, a preto v zmysle vyššie uvedeného výkladu (bod 25.) pre záver o prípustnosti dovolania nebolo určujúce subsumovanie prípustnosti podaného dovolania samotnou dovolateľkou pod ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

38.1. Zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov je podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zverené najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, III. ÚS 346/05). Od 1. júla 2016 je zabezpečenie jednoty rozhodovania a jednoty judikatúry predovšetkým úlohou veľkého

senátu najvyššieho súdu (§ 48 CSP) [II. ÚS 252/2019].

38.2. V tomto kontexte si dovolací súd dovoľuje vyzdvihnúť úlohu veľkého senátu, ktorý je zásadným právnym nástrojom, ktorým možno zjednotiť rozdielnu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, a to aj s ohľadom na záväznosť jeho rozhodnutí podľa § 48 ods. 3 veta prvá CSP pre ostatné senáty (občianskoprávneho ako aj obchodnoprávneho kolégia) najvyššieho súdu. Aby totiž najvyšší súd mohol plniť svoju základnú úlohu, ktorou je zjednocovanie judikatúry, musí samotná judikatúra najvyššieho súdu pôsobiť navonok jednotne, k čomu majú prispieť najmä všeobecne záväzné rozhodnutia veľkého senátu.

38.3. K retrospektívnym účinkom zmenenej judikatúry dovolací súd vyjadruje vo svojich rozhodnutiach (sp. zn. 8MCdo/4/2014, 3Cdo/223/2016, 3Cdo/198/2017, 9Cdo/67/2020, 7Cdo/20/2021) priebežne stabilný názor, že pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu a iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti, ale nový právny názor je potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza.

39. V predmetnom rozhodnutí veľký senát vo vzťahu k nastolenej právnej otázke ustálil, že podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky (istina, úroky a poplatky).

40. Pokiaľ teda dovolateľka s poukazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/128/2016 dôvodila, že v spornej zmluve o úvere absentuje obligatórna náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z., a to údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, z ktorého dôvodu je žalovanou poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že žalobkyňou označené rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/128/2016 je v čase rozhodovania o podanom dovolaní už prekonané neskoršou judikatúrou najvyššieho súdu (sp. zn. 1VCdo/4/2022), ktorú je potrebné s ohľadom na § 48 CSP a zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] vnímať ako ustálenú rozhodovaciu prax.

41. Dovolací súd pre úplnosť uvádza, že aj v prípade zákona č. 129/2010 Z. z., ktorých vzájomný vzťah s predmetným zákonom č. 258/2001 Z. z. je determinovaný vzťahom medzi lex prior a lex posterior, rozhodovacia prax najvyššieho súdu (sp. zn. 3Cdo/146/2017, 3Cdo/45/2018, 3Cdo/56/2018, 3Cdo/126/2018, 4Cdo/187/2017, 4Cdo/211/2017, 5Cdo/132/2017, 6Cdo/113/2018, 7Cdo/98/2018, 7Cdo/101/2019) dospela pri právnej analýze obsahovo identických právnych noriem k záveru, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k), resp. l) zákona č. 129/2010 Z. z. je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Podľa označenej rozhodovacej praxe vychádzajúc z účelu právnej úpravy, vymedzeného v dôvodovej správe k zákonu č. 129/2010 Z. z., a vychádzajúc z účelu a obsahu Smernice 2008/48/ES a zo záverov vyjadrených Súdnym dvorom Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej, nemožno od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa uvedeného zákona žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky).

42. Vec prejednávajúci senát, súc viazaný právnymi závermi vyslovenými veľkým senátom v rozsudku z 28. marca 2023 sp. zn. 1VCdo/4/2022, vychádzajúc z ustanovenia § 48 ods. 3 veta prvá CSP, dospel v preskúmanom prípade k záveru, že pokiaľ aplikácia a interpretácia ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. odvolacím súdom bola v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu reprezentovanou označeným rozhodnutím veľkého senátu a nepovažoval za potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky (istina, úroky a poplatky), treba mať za to, že jeho rozhodnutie spočíva v nesprávnom

právnom posúdení veci.

43. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že podané dovolanie nie je dôvodné a preto ho zamietol (§ 448 CSP).

44. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) v záujme rozumného usporiadania procesných nárokov strán v súlade so zásadou procesnej ekonómie (článok 4 ods. 2 v spojení s článkom 17 Základných princípov CSP) náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že jej v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, ani jej nevyplývajú z obsahu spisu (R 72/2018).

45. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.